

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

CENTAR ZA SLOBODNE IZBORE I DEMOKRATIJU
CENTER FOR FREE ELECTIONS AND DEMOCRACY

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA AKTIVIZAM GRAĐANA U SRBIJI

Prezentaciju pripremio:

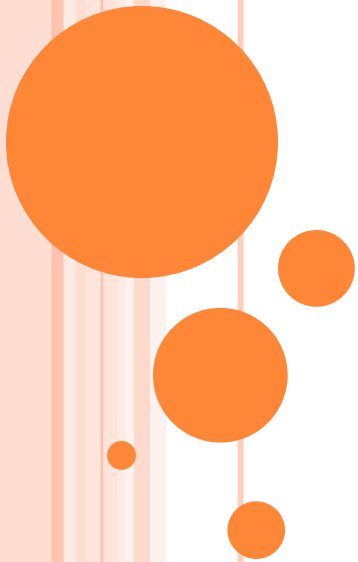
Centar za slobodne izbore i demokratiju (CeSID) Beograd

Medija centar, Beograd, 30. jun 2015. godine

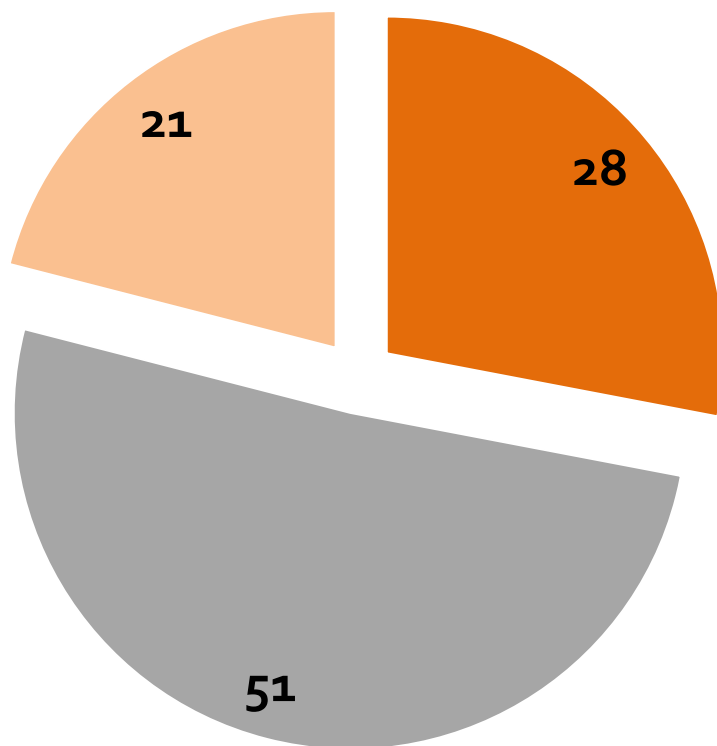
METODOLOGIJA

Istraživanje realizovao	Centar za slobodne izbore i demokratiju (CeSID) uz podršku USAID-a
Terenski rad	Istraživanje realizovano u periodu između 10. i 20. juna 2015. godine
Tip i veličina uzorka	Slučajni, reprezentativni uzorak od 1.000 građana Srbije starijih od 18 godina
Okvir uzorka	Teritorija biračkog mesta kao najpouzdanija registarska jedinica
Odabir domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – u okviru biračkog mesta, svaka druga kućna adresa od početne tačke
Odabir ispitanika u okviru domaćinstva	Slučajno uzorkovanje bez zamene – izbor ispitanika metodom prvog rođendana u odnosu na dan anketiranja
Istraživačka tehnika	Licem u lice u okviru domaćinstva
Istraživački instrument	Upitnik

**PROBLEMI I KO MOŽE DA IH
REŠI?**

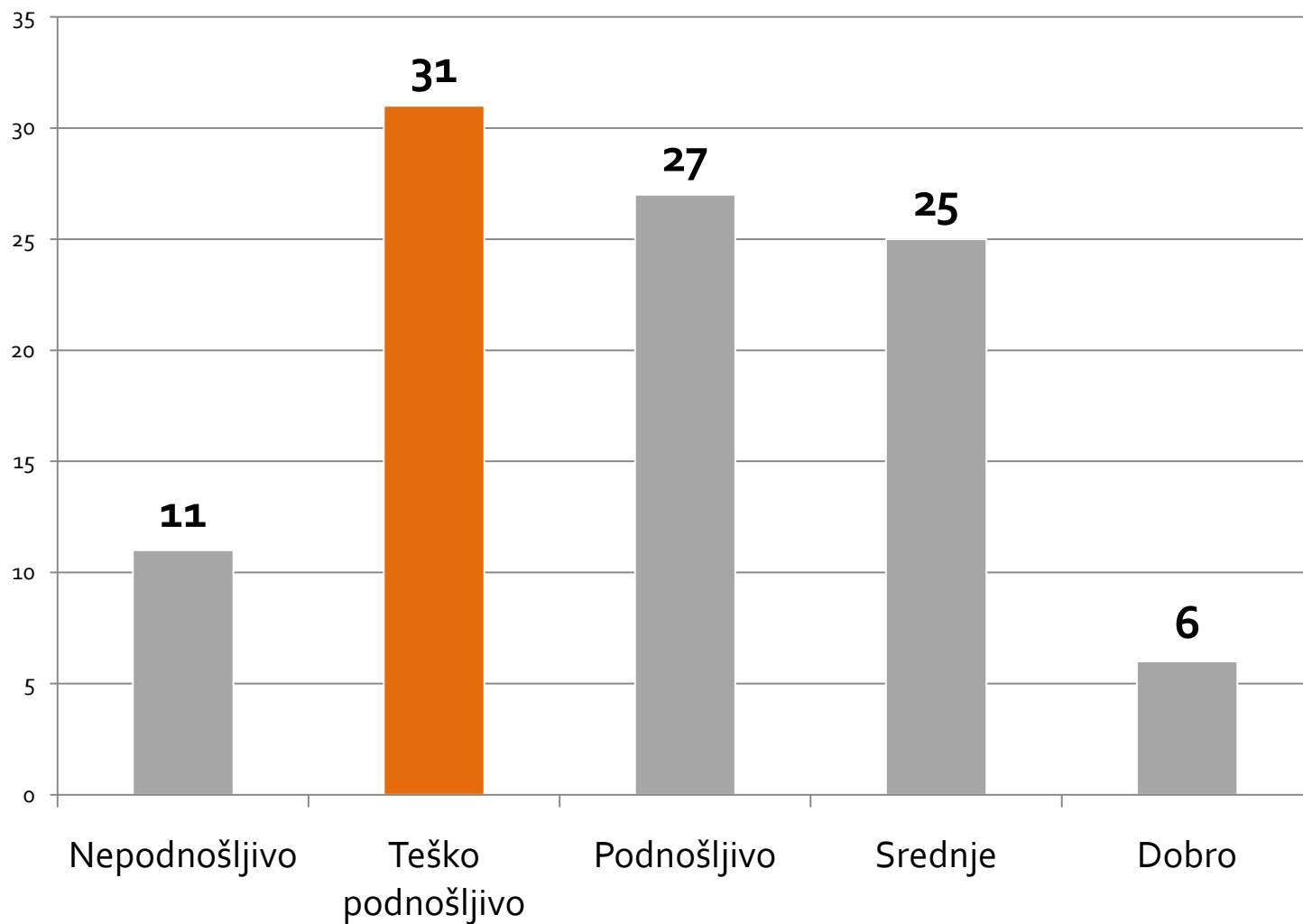

DA LI NAŠA ZEMLJA IDE U DOBROM ILI LOŠEM PRAVCU?

■ U dobrom pravcu   ■ U lošem pravcu   ■ Ne zna, neodlučan

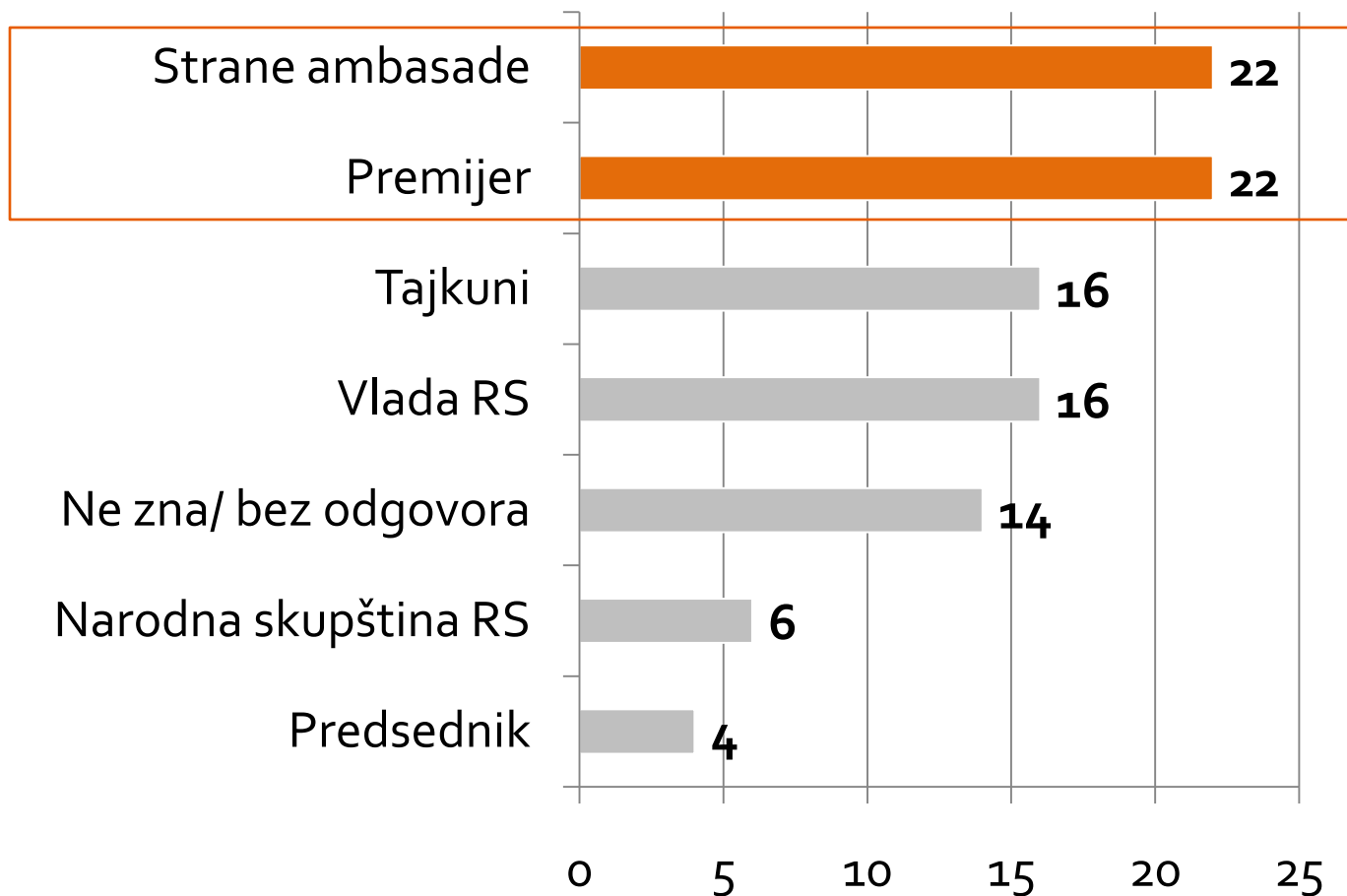
KAKO TRENUTNO ŽIVITE VI I VAŠA PORODICA?

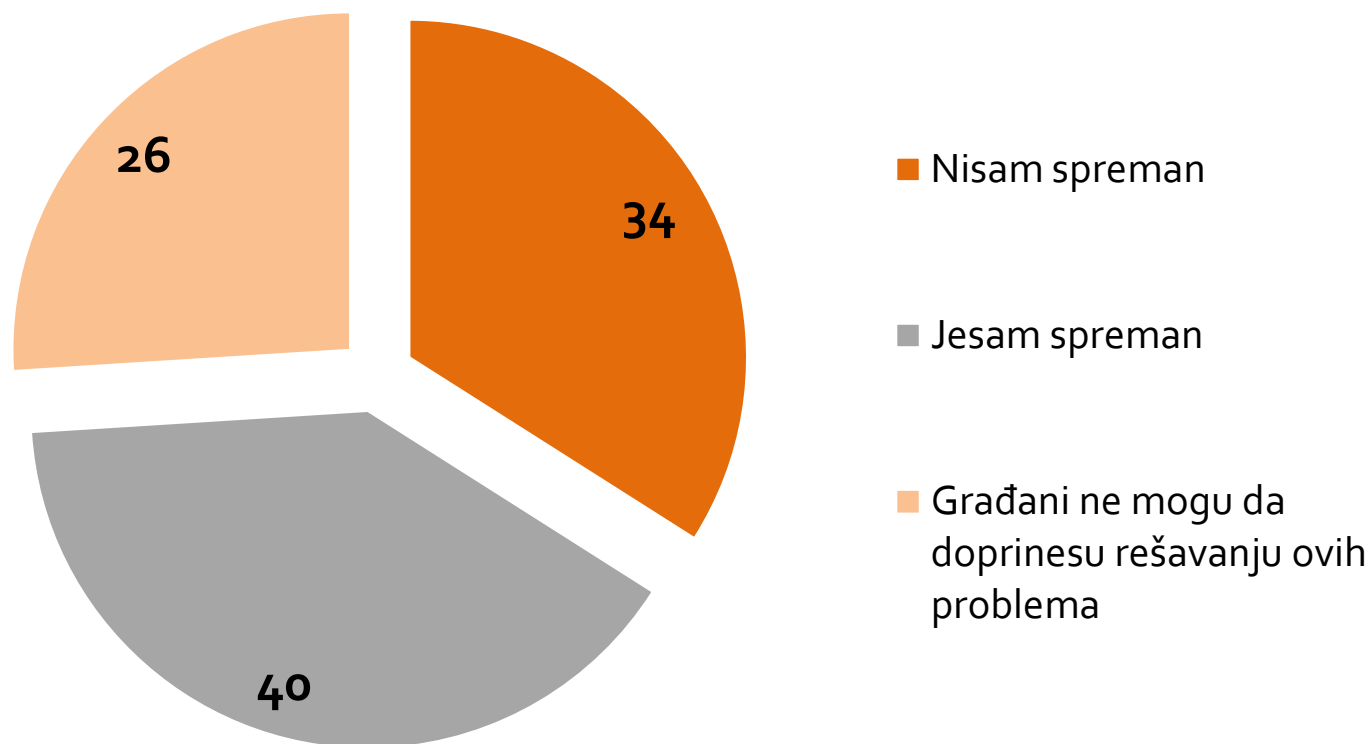
NA KOM MESTU SE DONOSE ODLUKE O BUDUĆNOSTI SRBIJE I NJENIH GRAĐANA?

Na skali od 1 do 10, pri čemu 1 označava nepostojanje kontrole nad sopstvenim životom, a 10 označava potpunu kontrolu nad onim što im se dešava, građani Srbije se pozicioniraju tačno na sredini skale. Grupisanje građana oko sredine skale koja bi trebalo da pokaže njihov subjektivni osećaj kontrole nad sopstvenim životom nam ukazuje na nizak stepen percepcije mogućnosti građana da utiču na donošenje odluka u sopstvenoj budućnosti.

NAJVAŽNIJI PROBLEMI SU: NEZAPOSLENOST I POBOLJŠANJE ŽIVOTNOG STANDARDA. Od drugih tema, u većim procentima se javlja jedino korupcija i nedosatak šansi za mlade

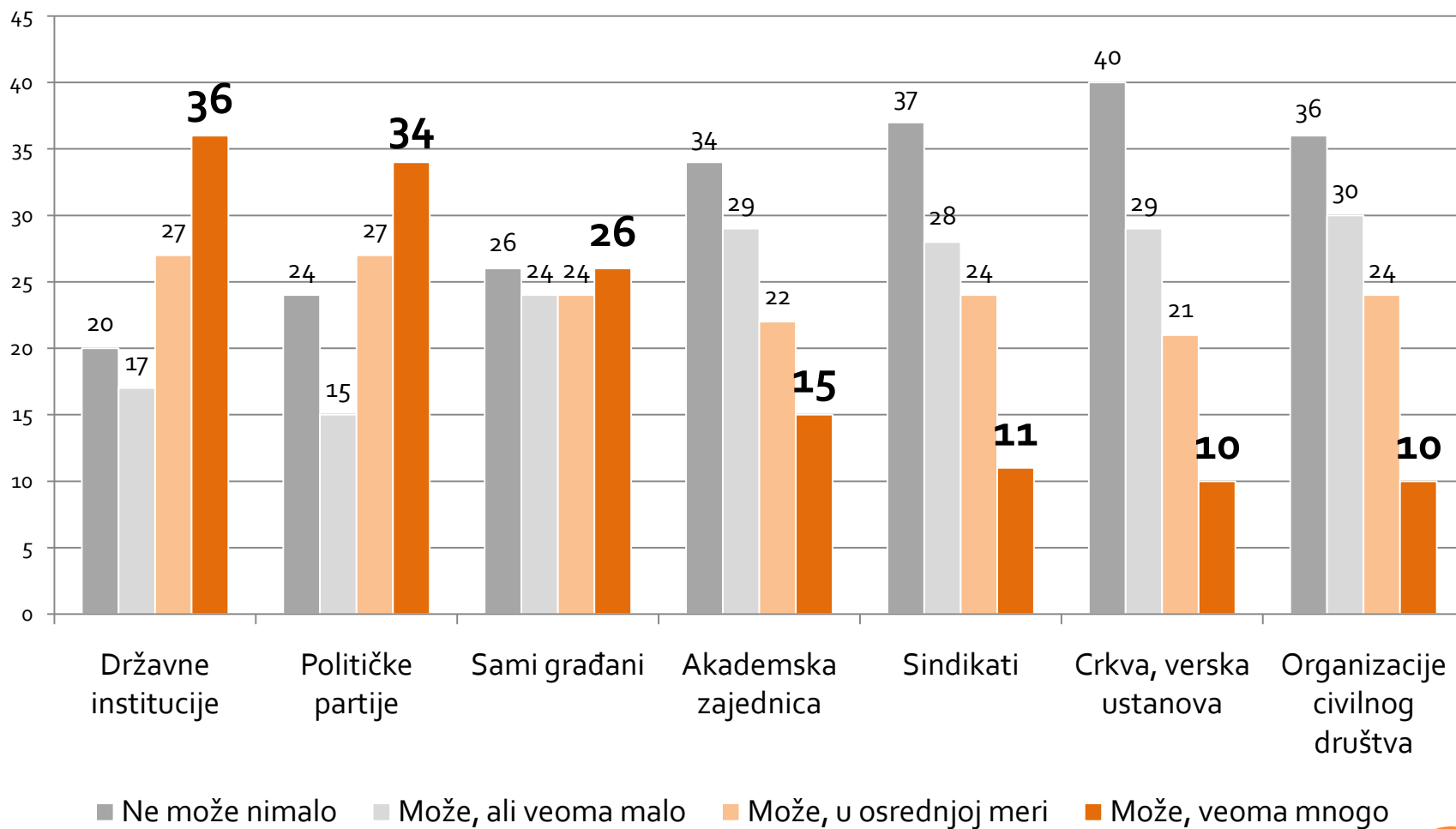

SPREMNOST NA LIČNO UČEŠĆE U REŠAVANJU PROBLEMA

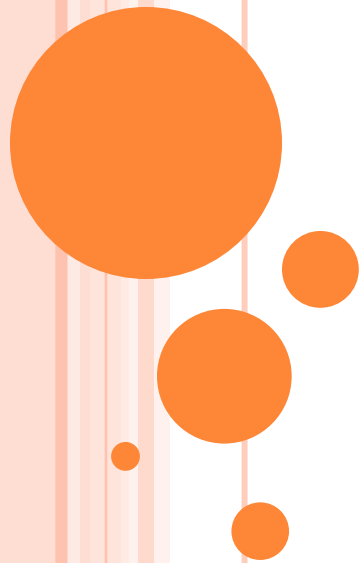
Spremnost na lično učestvovanje u rešavanju problema, koju pokazuje dve petine građana Srbije, značajno devalvira podatak da je svega 16% ispitanika aktivno učestvovalo u bilo kakvoj akciji ili inicijativi vezanoj za rešavanje nekog problema u okviru njihove lokalne zajednice.

KO I U KOJOJ MERI MOŽE DA DOPRINESE REŠAVANJU PROBLEMA U SRBIJI?

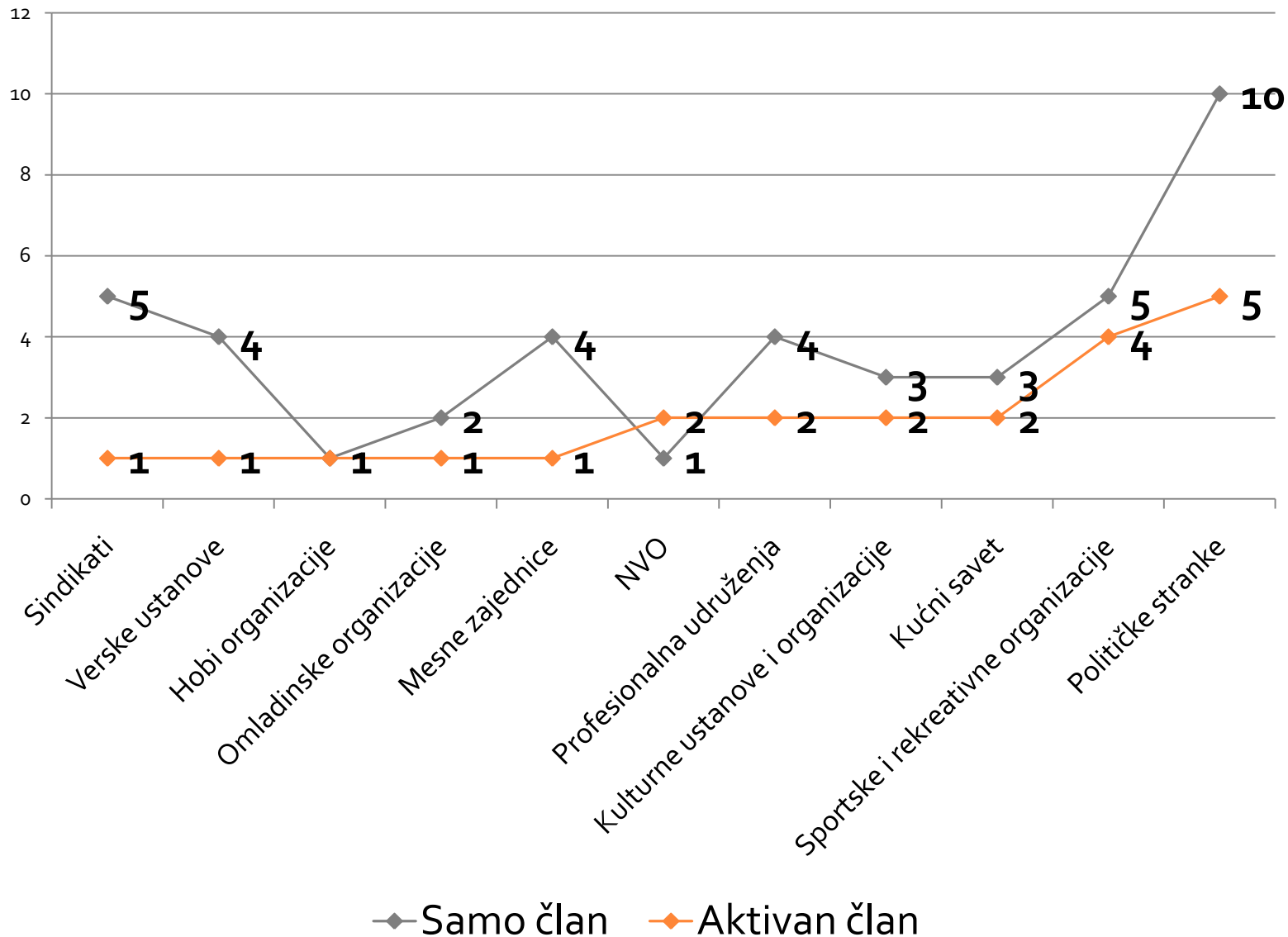

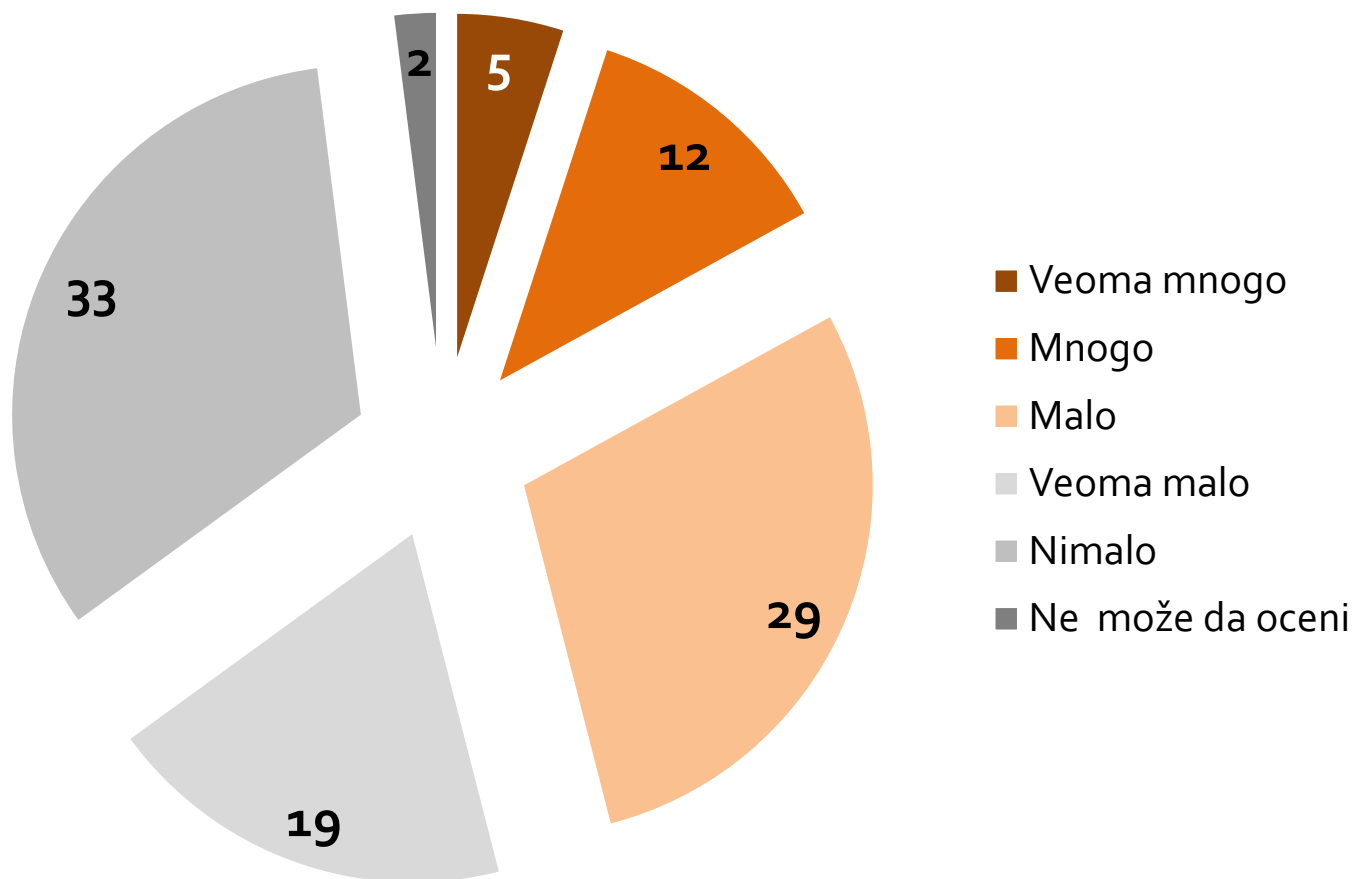
AKTIVIZAM GRAĐANA

NIVO AKTIVIZMA GRAĐANA SRBIJE

DA LI STE ZAINTERESOVANI ILI NISTE ZAINTERESOVANI ZA POLITIKU?

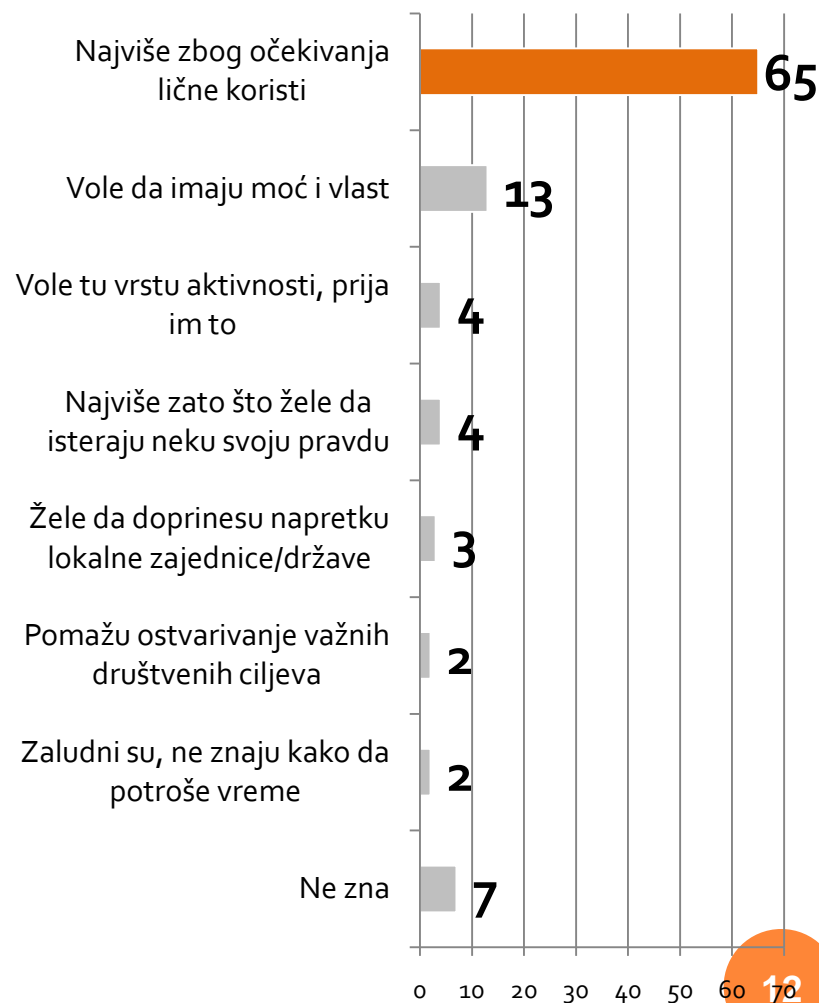

KLJUČNI RAZLOZI GRAĐANA ZA POLITIČKI (NE)ANGAŽMAN

Zašto se građani ne angažuju u političkom životu?

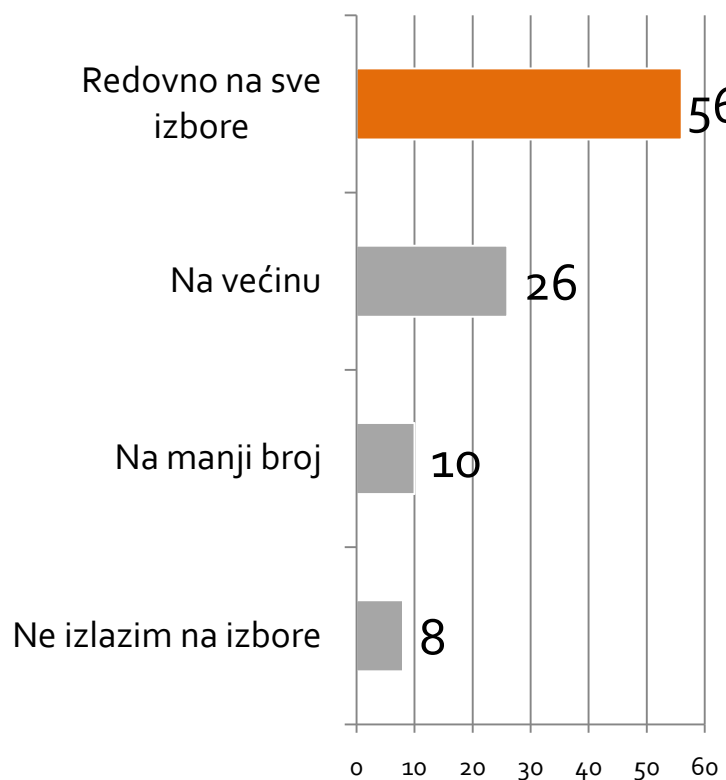
Zašto se građani angažuju u političkom životu?

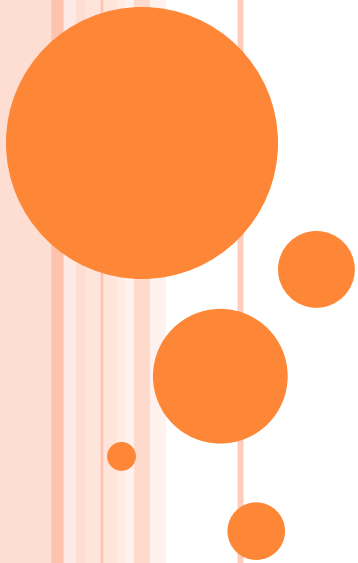
IZBORNI AKTIVIZAM - NIVO PARTICIPACIJE I RAZLOZI NEIZLASKA NA IZBORE

Zbog čega najčešće niste izlazili na izbore?

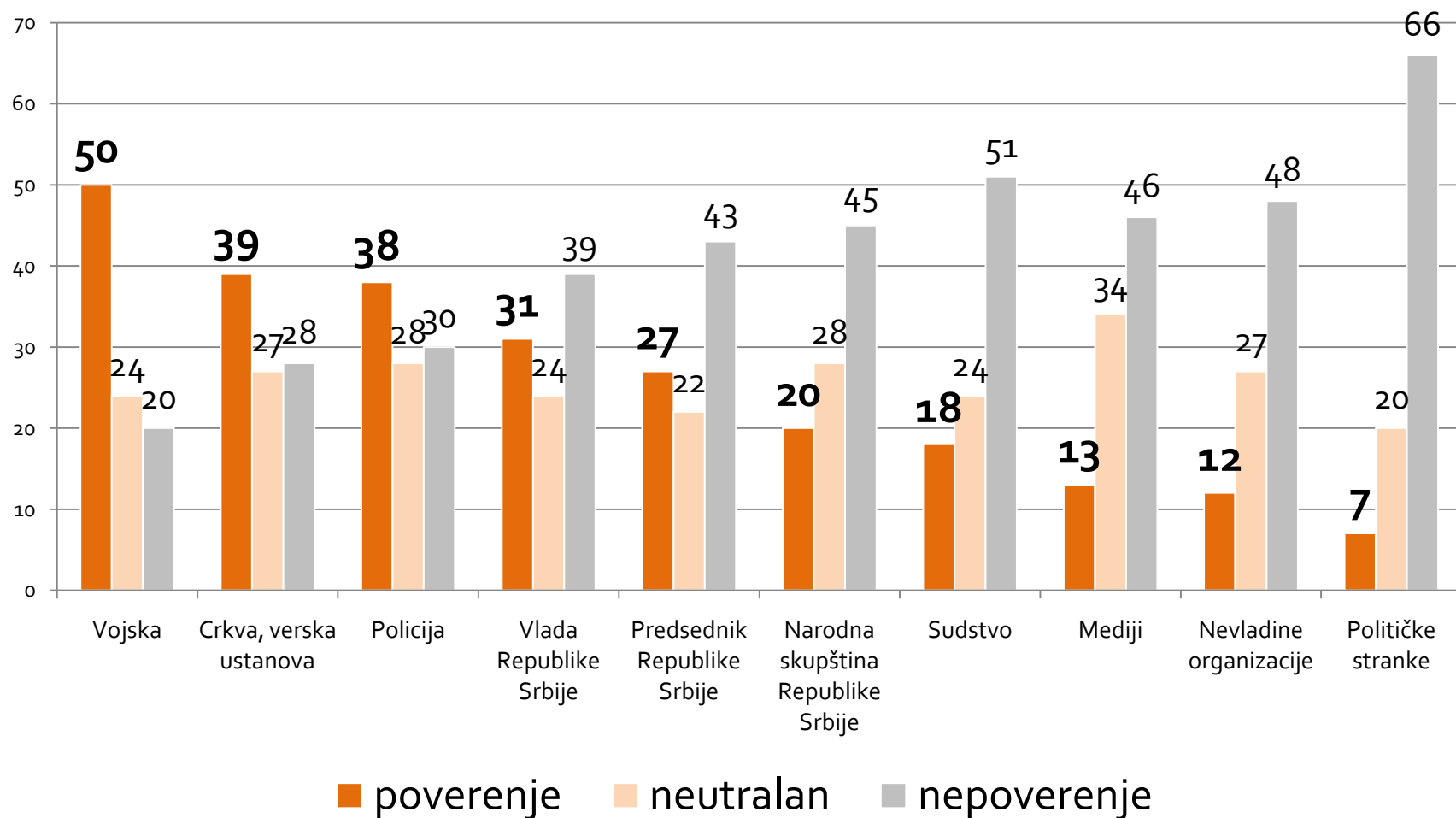
Koliko ste često izlazili na izbore?

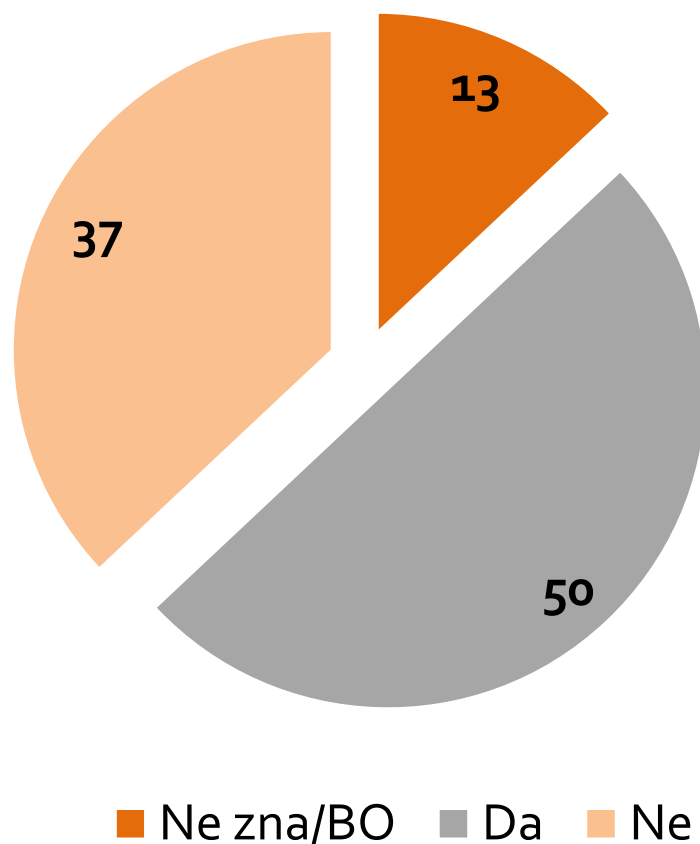
POVERENJE U INSTITUCIJE I ODNOS PREMA EU I NATO

NIVO POVERENJA GRAĐANA PREMA INSTITUCIJAMA

DA LI SRBIJA TREBA DA POSTANE ČLANICA EVROPSKE UNIJE?

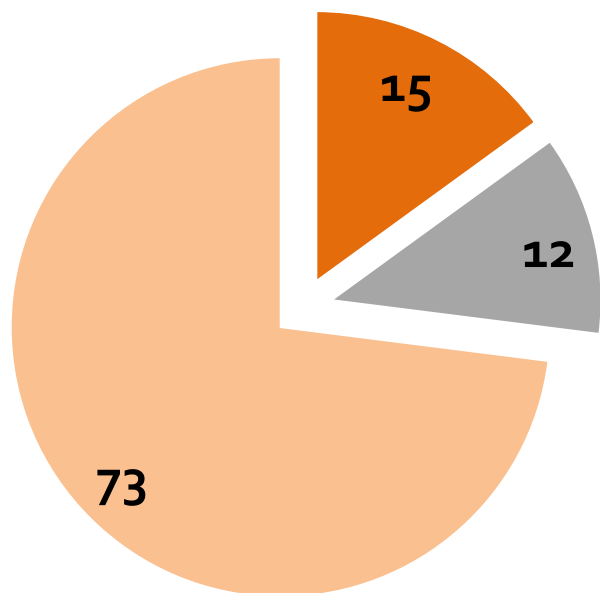

Polovina građana Srbije u ovom trenutku podržava članstvo Srbije u Evropskoj uniji, dok je nešto više od trećine evroskeptika među ispitanicima.

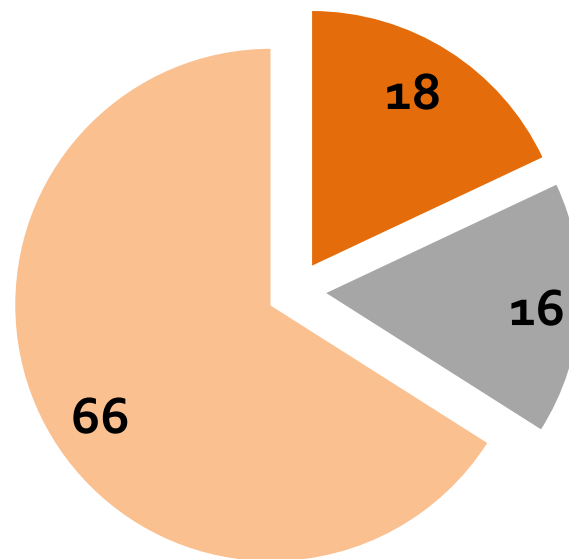
STAV GRAĐANA SRBIJE PREMA NATO

Da li Srbija treba da postane članica NATO pakta?

■ Ne zna/BO ■ Da ■ Ne

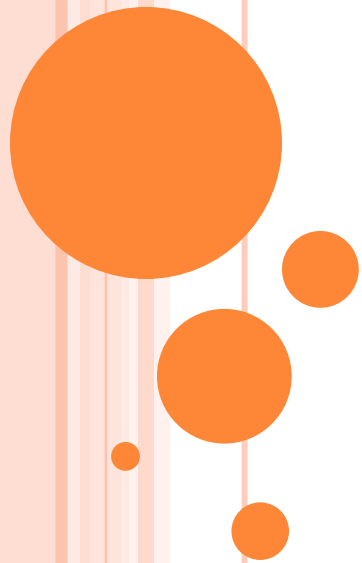
Da li biste podržali angažovanje pripadnika vojske republike Srbije u NATO misijama, bez obzira na članstvo u organizaciji?

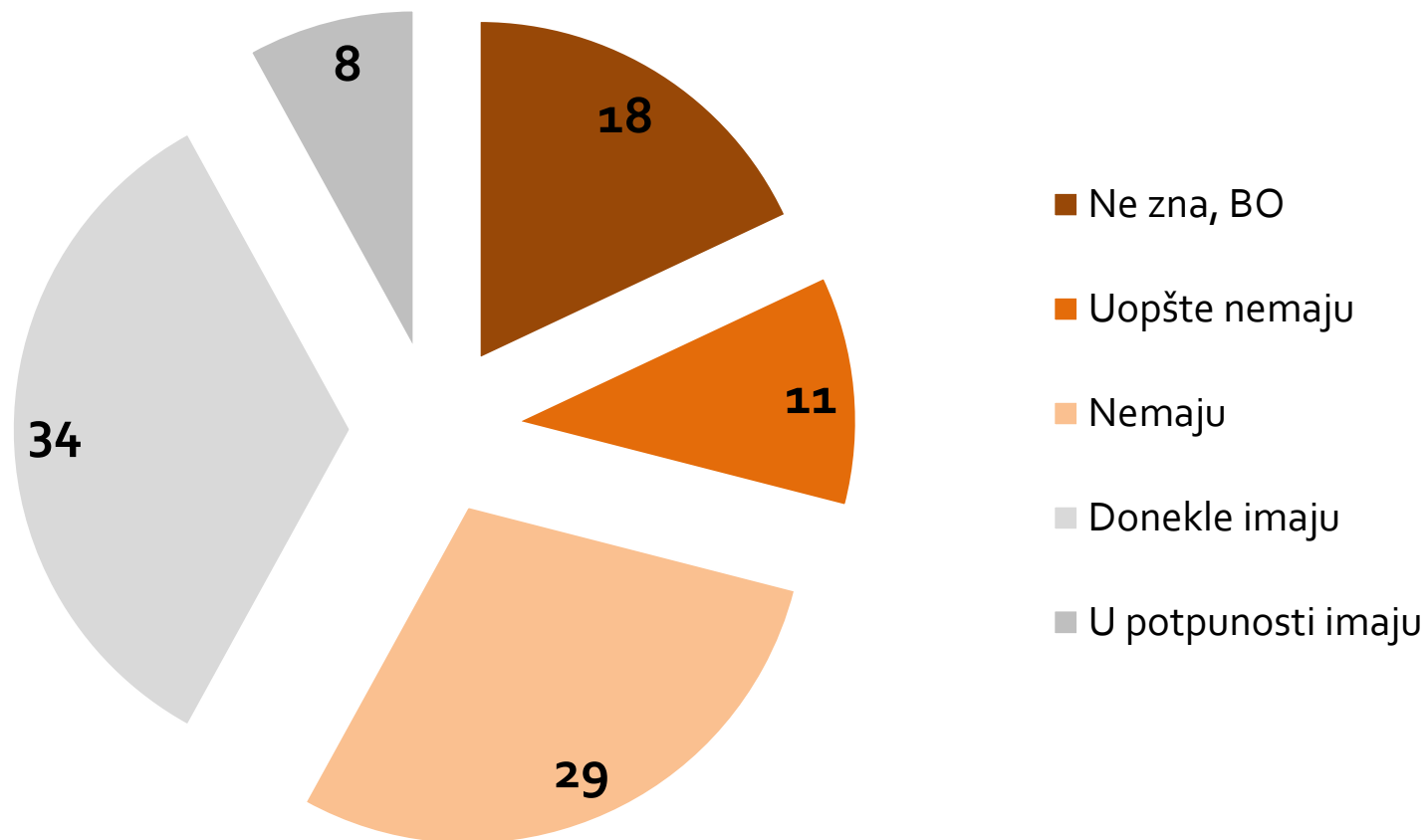
■ Ne zna/BO ■ Da ■ Ne

Građani Srbije i dalje pokazuju veliku skepsu prema članstvu države u NATO paktu. Svega 12% ispitanika podržava članstvo u ovoj organizaciji, dok je za nijasnu više onih koji smatraju da Srbija treba da šalje svoje vojnike u NATO misije – 16%.

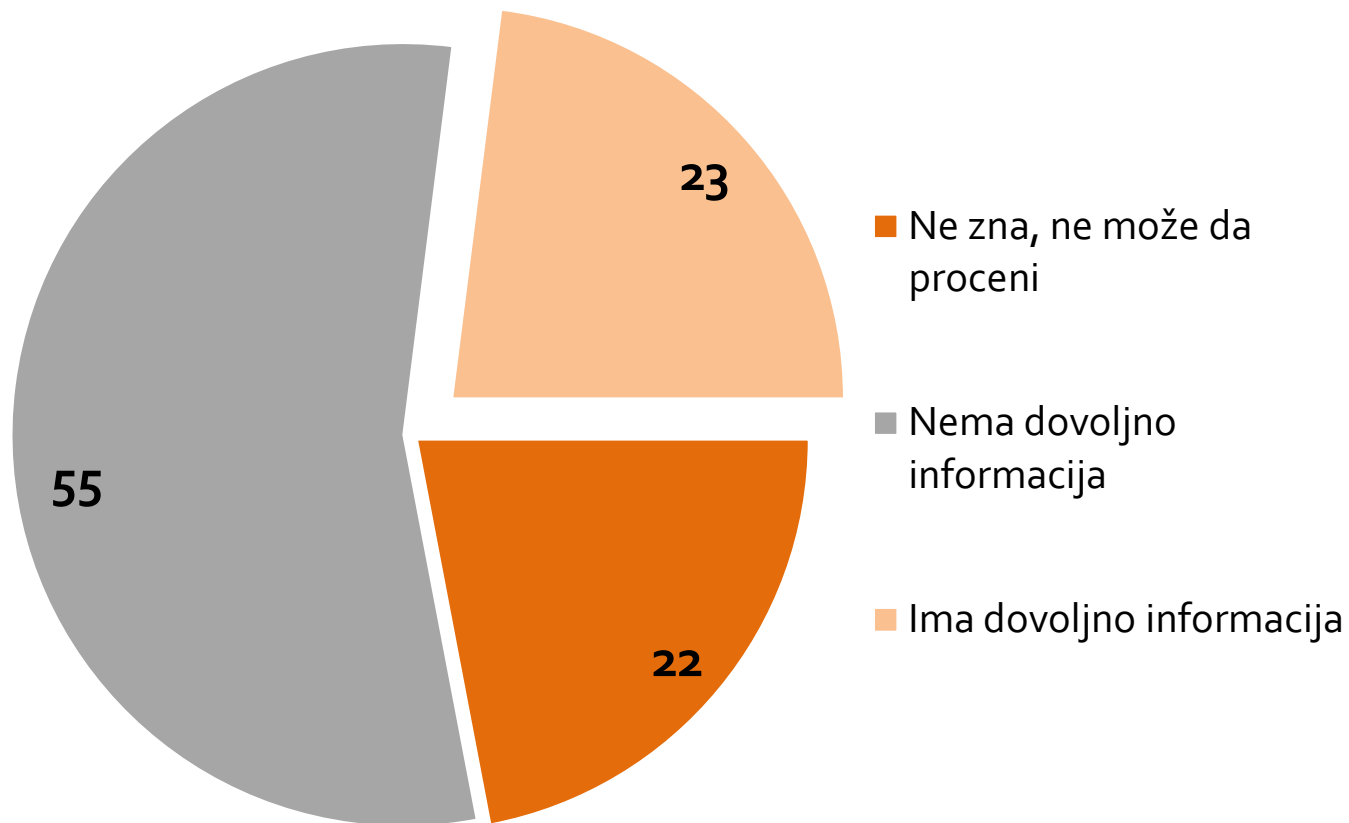
U SUSRET IZBORNOJ REFORMI

DA LI SMATRATE DA GRAĐANI IMAJU DOVOLJNO INFORMACIJA O RADU NARODNE SKUPŠTINE?

DA LI SMATRATE IMATE DOVOLJNO INFORMACIJA O RADU NARODNIH POSLANIKA?

STAVOVI GRAĐANA PREMA IZBORNOM SISTEMU – TESTIRANJE KROZ TVRDNJE

TVRDNJE	Uopšte se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem, niti ne	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
Kada glasam na izborima opredeljujem se prema lideru stranke, a najčešće ne znam ko je odbornik ili poslanik za koga glasam	13	7	22	22	36
Bolje bi bilo da građani imaju mogućnost da glasaju pojedinačno za odbornike ili poslanike, nego da glasaju isključivo za stranačke liste	5	4	28	20	43
Svejedno je da li građani glasaju za pojedinačne kandidate za odbornike/poslanike ili za liste, stranke ionako predlažu i jedne i druge	16	10	39	14	21
Volja građana može da se artikuliše kroz trenutni izborni sistem Srbije i način izbora poslanika	23	17	41	10	9
Trenutni izborni sistem i način izbora poslanika ne omogućava da se ostvari volja građana	7	6	38	17	32

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

CENTAR ZA SLOBODNE IZBORE I DEMOKRATIJU
CENTER FOR FREE ELECTIONS AND DEMOCRACY

HVALA NA PAŽNJI

Ova prezentacija podržana je direktnim bespovratnim sredstvima Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj prezentacije je isključivo odgovornost CeSID-a i ne predstavlja nužno stavove USAID-a ili Vlade SAD.